



## Rapport fra Danmark

Folkbildning Nordens møde i Oslo den 14.-15. februar 2008

---

### Fremtidens kompetencer / Kompetenceudvikling i Folkeoplysningen

NVLs nordiske tænketank præsenterede i efteråret 2007 sin rapport om Fremtidens kompetencer og DFS samarbejdede med NVL om det danske nationale seminar den 14/11.

Inden da afholdt DFS den 1-2/11 en intern konference om fremtidens kompetencer for vore medlemsorganisationer.

Se <http://www.dfs.dk/andretemaer/fremtidenskompetencer.aspx>

Her sammenlignede vi vores kerneydelser med de analyser af nødvendige og fremtidige kompetencer, som både OECD, EU, NVL, UVM m.fl. har givet bud på.

Vi må konstatere, at der er et stort sammenfald. Det, vi mener, folkeoplysningen i dag har som sin kerneydelse er også det, der er brug for i fremtiden.

På konferencen indkredsede vi, at fremtidens centrale kompetencer er:

- Sprog
- Kulturel og interkulturel forståelse og almen dannelse
- Sociale kompetencer (empati, samarbejde, tolerance, rummelighed, kommunikation)
- Personlige kompetencer (analytisk tilgang, selvindsigt, refleksion, fordybelse, selvledelse og –udvikling, sundhed)
- Innovation (nytænkning, fleksibilitet, kreativitet, vovemod og kritisk/utopisk tænkning)
- Demokratiske kompetencer (forstået som handlinger, der tager udgangspunkt i aktivt medborgerskab)

Denne række af kompetencer er i høj grad sammenfaldende med dem, vi i realkompetenceindsatsen har arbejdet med at synliggøre. Ovenstående kompetencer afspejler således de væsentligste sider af det, vi som sektor giver deltagerne af generelle og personlige kompetencer. Det drejer sig om sociale kompetencer, læringskompetencer, kreative-innovative kompetencer, kommunikative kompetencer, interkulturelle kompetencer, selvledelseskompetencer, samt IT-kompetencer og eventuelt organisatoriske kompetencer. Disse kompetencer tematiseres med lidt forskellig vægtning i de forskellige realkompetencerredskaber og er detailbeskrevet med en række indikatorer. De forskellige kontekster afgør, hvilke kompetencer det er realistisk for vore deltagere at udvikle.

Kompetenceudviklingen i folkeoplysningen skal ses som en indsats, der løber sideløbende med DFS' indsats indenfor realkompetencefeltet.

### Realkompetence i kommunerne

DFS afholdt i januar 2008 i samarbejde med DGI (Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger) 2 møder for interesserede i de danske kommuner (kommunalt ansatte, folkeoplysningsudvalgs-medlemmer og andre foreningsaktive). Det ene møde blev afholdt i Århus og det andet i København. Til begge møder var der over 100 interesserede deltagere og de fik en grundig introduktion til emnet. Derefter gik deltagerne i grupper og udvekslede ideer til hvordan kommunerne kan spille en rolle i arbejdet med at afklare og dokumentere de realkompetencer, som borgerne opnår ved at deltage i folkeoplysning og foreningsarbejde.

Se mere på

<http://www.dfs.dk/realkompetence/folkeoplysningensaktiviteterogpublikationer/idebank.aspx> .

### **DFS på Uddannelsesmesse i Odense i samarbejde med DGI**

DFS deltog i november 2007 sammen med DGI (Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger) i den store danske Uddannelsesmesse i Odense. Her havde vi en stand, hvor vi orienterede om realkompetence, den nye lovgivning og de metoder der er udviklet til afklaring og vurdering af realkompetencer opnået i folkeoplysnings- og foreningslivet.

Der var god interesse for vores stand blandt publikum. Men det var også klart, at vi har et stort arbejde foran os med hensyn til at forklare hvad realkompetence er og hvad den nye lovgivning kan bruges til.

### **Nyt Nationalt Videnscenter for Realkompetencevurdering**

I Danmark er der netop etableret et Nationalt Videnscenter for Realkompetencevurdering ( NVR ). Centerkonstruktionen er et 3-årigt projekt, der finansieres af Undervisningsministeriet. NVR er et konsortium bestående af 2 professionshøjskoler (University College VIA og University College Lillebælt), 1 erhvervsakademi og Ingeniørhøjskolen i Århus.

Formålet er at få samlet trådene i det hidtil meget decentrale realkompetencearbejde i Danmark. Med afsæt i ny lovgivning (Lov nr. 556 af 6. juni 2007 om øget anerkendelse af realkompetence) skal NVR bidrage til udvikling af principper, kriterier, modeller og metoder for realkompetencevurdering på alle uddannelsesniveauer i Videreuddannelsessystemet for voksne til og med diplomniveau. NVR skal yde konsulentbistand, sikre samarbejde på tværs og bidrage til forskning på feltet.

Udviklingskonsulent Agnethe Nordentoft fra DFS er blevet tilknyttet det nye Videnscenter og skal i 2008 arbejde 4 måneder for NVR.

Se: [www.nvr.nu](http://www.nvr.nu)

### **OBSERVAL - nyt europæisk projekt**

OBSERVAL er et nyt europæisk projekt om anerkendelse af realkompetence, der har deltagere fra samtlige europæiske lande. Målet er at etablere et permanent europæisk observatorium på feltet via et netværk af nationale eksperter. Det første netværksmøde har netop været afholdt i Barcelona.

DFS har i ansøgningsfasen været dansk partner i projektet, men i forbindelse med at udviklingskonsulent Agnethe Nordentoft "udlejes" til NVR, vil NVR fremover være dansk partner i projektet.

### **Vejledere klar til at styrke realkompetence-arbejdet i folkeoplysningen**

22 erfarne vejledere fra folkeoplysningen står nu parate til at udbrede arbejdet med realkompetence både i folkeoplysningen og i andre dele af foreningslivet. De skal bl.a. kunne uddanne og støtte lærere m.fl., som ikke har vejlederbaggrund.

De 22 har gennemført en pilotuddannelse til "realkompetencevejledere".

Projektet er landets første efteruddannelse for vejledere om realkompetenceafklaring og dokumentation.

Projektet er gennemført i et samarbejde mellem en række medlemsorganisationer i Dansk Folkeoplysnings Samråd (DFS) og Danmarks Pædagogiske Universitetsskole (DPU).

Daghøjskoleforeningen har stået for gennemførelsen i samarbejde med:

- Folkehøjskolernes Forening
- AOF
- NETOP
- LOF
- Produktionsskoleforeningen
- Efterskoleforeningen samt
- Foreningen for Husholdnings- og Håndarbejdsskoler.

DFS har ydet tilskud til projektet af tips- og lottomidler og har bidraget aktivt til projektet.

De deltagende skoler har gennem projektet opnået

- at kvalificere deres arbejde med afklaring og dokumentation af realkompetence
- at kunne løse opgaver for kommunen og andre vedrørende realkompetencedokumentation for lokale frivillige og foreningsaktive.

Forløbet har givet deltagerne viden om og træning i:

- at arbejde med vejledning i forhold til realkompetenceafklaring og dokumentation, baseret på aktuel forskning
- at undervise og støtte andre i at arbejde kvalificeret som sparringspartner i forbindelse med afklaring og dokumentation af realkompetencer i tredje sektor.

Desuden har de fået redskaber til realkompetenceafklaring og -dokumentation.

Undervejs har deltagerne været med til at udvikle og afprøve materialer, som kan udbrede og kvalificere arbejdet med realkompetenceafklaring og dokumentation i tredje sektor.

Forløbet er gennemført i 2007 med 2 kursusmoduler a 2 dage, 2 praktiske afprøvningsfaser og en opsamling via fokusgruppeinterviews. Endelig rapport for projektet forventes at være tilgængelig i begyndelsen af 2008.

Projektet kan på længere sigt resultere i et permanent efteruddannelsesstilbud i det ordinære system.

Se <http://www.dfs.dk/realkompetence/realkompetence-vejledning.aspx>

### **Kursustilbud: Bliv sparringspartner i realkompetence**

Bliv en kvalificeret sparringspartner for personer, der ønsker at afklare og dokumentere de realkompetencer, som de har erhvervet i folkeoplysningen. DFS tilbyder i marts og april 2008 kurser i København og Århus for lærere, ledere, aktive og konsulenter i folkeoplysningen. Kurserne retter sig både til 'skolerne' og til foreningerne i folkeoplysningen.

Se

<http://www.dfs.dk/realkompetence/folkeoplysningensaktiviteterogpublikationer/sparringspartnerkursusforaar2008.aspx>

### **DFS har lavet Danmarks bedste hjemmeside om realkompetence**

Det sidste år har DFS opbygget en hjemmeside med en omfattende og ajourført oversigt over realkompetence. Hjemmesiden bruges i dag af mange, bl.a. af Undervisningsministeriet og Danmarks Radio henviser til den i en serie nye udsendelser om realkompetence.

Se <http://www.dfs.dk/realkompetence/realkompetence.aspx>

### **Forbrugerprojekt – Nordisk og europæisk**

Under Nordplus Voksen deltager DFS i et tematisk netværksprojekt om "Critical, Councious Consumerism and Adult learning" - et projekt om kritisk bevidst forbruger uddannelse.

Projektet finder sted i perioden september 2007 til juli 2008. Planen er at søge midler til et europæisk udviklingsprojekt "Critical, Conscious Consumer Education" med start i 2008.

Vi arbejder i øjeblikket med at færdiggøre ansøgningen, som skal indleveres den 29/2 2008.

### **Klimaprojekt i 2009**

Danmark er i 2009 vært for den internationale klimakonference og i den forbindelse planlægger DFS i samarbejde med ugeskriftet Mandag Morgen at lancere en "Klimaskole" - et overordnet, sammenhængende oplysningsprogram, som stilles til rådighed for Dansk Folkeoplysnings Samråds medlemsorganisationer overalt i Danmark. KlimaSkolens "pensum" har to hovedvinkler:

- 1 - Hvordan påvirker klimaforandringerne verden og vores måde at leve på – så vidt muligt anskuet fra en lokal vinkel (oplysning)
- 2 - Hvordan kan jeg som borger og vi som hold/organisation bidrage til at løse problemet gennem ændringer i vores levevis og dagligdag samt vores nære omgivelser (handling)

Der udarbejdes fælles materialer og ressourcer, men de konkrete aktiviteter og læringsforløb gennemføres af de forskellige aftenskoler, efterskoler, højskoler etc og tilpasses lokale og foreningsspecifikke ønsker og behov for at sikre medejerskab og gennemslagskraft. Formålet er at informere om udfordringer og perspektiver i klimaforandringerne, samt at udfordre deltagerne til selv at give forslag til en folkelig indsats.  
Se oplæg "Klimaskolen 2009".

Se mere på: [www.dfs.dk](http://www.dfs.dk) og [www.daea.dk](http://www.daea.dk)